

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 16Co/82/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1121204345
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivana Štíftová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2024:1121204345.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivany Štíftovej a sudcov JUDr. Romana Majerského a Mgr. Daniely Drnákovej v spore žalobkyne: P. X., E.. XX.XX.XXXX, Q. Z.. O.. Š. XXX/X, Z., zastúpenej advokátom JUDr. Lubomírom Müllerom, Symfonická 1496/9, Praha, Česká republika, proti žalovanej: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Račianska 71, Bratislava, IČO: 00 166 073, o zaplatenie 155,80 eura s príslušenstvom, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I č. k. 19C/7/2021-98, zo dňa 8.3.2023, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

II. Žalobkyni priznáva proti žalovanej plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni 155,80 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 155,80 eura od 13.7.2021 do zaplatenia; žalobkyni priznal proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. V odôvodnení uviedol, že žalobkyňa sa domáhala proti žalovanému zaplatenia 155,80 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 13.7.2021 do zaplatenia titulom odškodnenia v zmysle zákona č. 119/1990 Zb. na tom skutkovom základe, že je pozostalou dcérou a dedičkou po svojom otcovi U. D., E.. X.X.XXXX, Y.. XX.XX.XXXX. Rozsudkom Vojenského obvodového súdu Bratislava sp. zn. T40/57-III z 25.3.1957 v znení uznesenia Vyššieho vojenského súdu Trenčín sp. zn. To74/57-III z 24.4.1957 bol otec žalobkyne uznaný vinným trestným činom nenastúpenia služby v brannej moci podľa § 265 ods. 1 zákona č. 86/1950 Zb. Trestný zákon a bol odsúdený k trestu odňatia slobody v trvaní 1 rok nepodmienečne. Otec žalobkyne bol vo výkone trestu od 15.5.1957 do 3.12.1957, kedy bol prepustený na základe amnestie prezidenta republiky. Uznesením Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 2Nt/8/2017 zo 16.1.2018 bola vyslovená účasť otca žalobkyne na súdnej rehabilitácii podľa zákona č. 119/1990 Zb. v celom rozsahu. Dňa 16.2.2018 požiadala matka žalobkyne O. D. o odškodnenie v súvislosti s predmetným nezákonným väznením, žalovaná jej 3.9.2018 priznala odškodnenie vo výške 155,80 eura. Žiadosťou zo dňa 8.1.2021 požiadala o rovnaké odškodnenie aj žalobkyňa. Žalovaná jej odpovedala 8.6.2021, že jej nárok je podľa § 23 zákona č. 58/1969 Zb. v spojení s § 24 ods. 1 zákona č. 199/1990 Zb. premlčaný. Mala za to, že na vec sa vzťahuje ročná premlčacia lehota, s čím žalobkyňa nesúhlasila. Poukázala na § 24 ods. 2 zákona č. 119/1990 Zb., podľa ktorého nárok treba uplatniť na súde v lehote troch rokov od právoplatnosti oslobodzujúceho rozhodnutia alebo rozhodnutia odsudzujúceho na miernejší trest alebo rozhodnutia, ktorým sa trestné konanie zastavilo; inak nárok zaniká. Uviedla, že na rehabilitačné kauzy sa vzťahuje trojročná premlčacia lehota; podporne poukázala na uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 6Co/261/2017-150, zo dňa 20.12.2017 a nadväzujúci rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 6Co/305/2018-18, zo dňa 16.1.2019, ktorým potvrdil rozsudok Okresného súdu Bratislava

I č. k. 14C/159/2014-16, zo dňa 4.4.2018. Uviedla, že si uplatňuje nárok na súde v trojročnej lehote, ktorú počíta nasledovne: rehabilitačné uznesenie nadobudlo právoplatnosť 16.1.2018, žalobkyňa podala žiadosť 8.1.2021, k doručeniu žalovanej došlo 12.1.2021. Najneskôr od tej doby bola lehota prerušená až do 14.6.2021, kedy bolo žalobkyni doručené oznámenie o predbežnom prejednaní nároku. Od 15.6.2021 znova začína lehota plynúť a skončí najneskôr 18.6.2021; vzhľadom na to, že žalovaná nárokovanú náhradu žalobkyni nevyplatila do 6 mesiacov od podania žiadosti, požadovala žalobkyňa aj úrok z omeškania od 13.7.2021.

2. Pokiaľ ide o stručný obsah napadnutého rozhodnutia (§ 393 ods. 2 C. s. p.), súd prvej inštancie uviedol, že medzi stranami nebol sporný skutkový základ žalovaného nároku, spornou zostala otázka, či bol nárok na odškodnenie uplatnený žalobkyňou včas, t. j. či sa na danú vec uplatňuje jednoročná premlčacia lehota podľa § 23 zákona č. 58/1968 Zb. Dospel k záveru, že nárok na náhradu škody podľa zákona č. 119/1990 Zb. sa nepremlčuje v jednoročnej premlčacej lehote ustanovenej v § 23 zákona č. 58/1969 Zb. Hoci v zmysle § 24 ods. 1 zákona č. 119/1990 Zb. sa pri uplatňovaní nárokov na náhradu škody podľa zákona č. 119/1990 Zb. postupuje podľa zákona č. 58/1969 Zb., ustanovenia tohto zákona o premlčaní nároku sa neuplatnia, nakoľko § 24 ods. 2 zákona č. 119/1990 Zb. upravuje lehotu na uplatnenie nároku na odškodnenie odlišne, t. j. zakotvuje trojročnú prekluzívnu lehotu na jej uplatnenie, inak nárok zanikne. Z uvedeného vyplýva, že nárok na odškodnenie podľa zákona č. 119/1990 Zb. sa nepremlčuje v jednoročnej premlčacej lehote, avšak sa prekluduje v trojročnej prekluzívnej lehote. Súd prvej inštancie poukázal na skutočnosť, že totožný právny názor vyslovil v obdobnom prípade Krajský súd v Bratislave v uzneseniach č. k. 6Co/261/2017-150, zo dňa 20.12.2017 a č. k. 6Co/305/2018-188, zo dňa 16.1.2019. Súd prvej inštancie sa nestotožnil s názorom žalovanej, že v jednoročnej premlčacej lehote by sa mal nárok prostredníctvom žiadosti o predbežné prerokovanie nároku uplatniť na ústrednom orgáne štátnej správy (v tomto prípade na Ministerstve spravodlivosti SR) a až v prípade jeho neuspokojenia je potrebné vychádzať z trojročnej prekluzívnej lehoty na uplatnenie neuspokojeného nároku na súde. Mal za to, že zákonodarca v § 24 ods. 1 zákona č. 119/1990 Zb. zakotvil pri uplatňovaní predmetných nárokov postup podľa zákona č. 58/1969 Zb., pričom v druhom odseku tohto ustanovenia výslovne ustanovil trojročnú prekluzívnu lehotu na uplatnenie nároku na odškodnenie. V tomto prípade mal teda jasný úmysel odchyliť sa od lehôt na uplatnenie nároku ustanovených v zákone č. 58/1969 Zb. Stotožnil sa s názorom žalobkyne, že v tomto prípade nejde o uplatnenie náhrady škody podľa prvej časti druhej hlavy zákona č. 58/1969 Zb., na ktoré sa vzťahuje jednoročná premlčacia lehota, ale ide o odškodnenie podľa § 23 ods. 1 zákona č. 119/1990 Zb. S poukazom na počítanie času podľa § 122 ods. 2 Občianskeho zákonníka koniec trojročnej prekluzívnej lehoty na uplatnenie nároku na súde by v prípade neprerušenja jej plynutia pripadal na deň 16.1.2021 (deň, ktorý sa číselne zhoduje s dňom, kedy nadobudlo právoplatnosť uznesenie Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 2Nt/8/2017 zo dňa 16.1.2018 o vyslovení účasti na súdnej rehabilitácii). Prekluzívna lehota spočívala v období od 12.1.2021 (deň doručenia žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na Ministerstvo spravodlivosti SR) do 14.6.2021 (deň doručenia oznámenia Ministerstva spravodlivosti SR o predbežnom prejednaní nároku žalobkyni), t. j. ide o dni, kedy sa žiadosť resp. oznámenie reálne dostali do dispozičnej sféry adresáta. Prekluzívna lehota tak celkovo spočívala päť mesiacov a dva dni. Posledným dňom na uplatnenie nároku na súde bol deň 18.6.2021 a nakoľko žalobkyňa svoju žalobu doručila 15.6.2021, uplatnila ju včas, t. j. ešte predtým, ako nárok na odškodnenie zanikol.

3. Na základe uvedeného súd prvej inštancie uzatvoril, že na podklade vyjadrení strán a predložených listinných dôkazov mal žalovaný nárok za bezpečne preukázaný. A nakoľko žalovaná svoj nárok uplatnila na súde riadne a včas a tiež po splnení všetkých zákonných podmienok, súd prvej inštancie žalobe v zmysle § 1 ods. 1, ods. 2, § 23 ods. 1, 24 ods. 1, ods. 2 zákona č. 119/1990 Zb., § 23 zákona č. 58/1969 Zb. vyhovel a priznal žalobkyni nárok vyčíslený podľa § 23 ods. 1 písm. a) a písm. c) zákona č. 119/1990 Zb., ktorý v konaní sporný nebol. Žalobkyňa si svoj nárok riadne uplatnila u žalovanej, ktorá ho (primeraná aplikácia zákona č. 58/1969 Zb.) neuspokojila, márnym uplynutím tejto lehoty sa preto dostala do omeškania dňom 13.7.2021, v dôsledku čoho vznikol žalobkyni nárok požadovať aj úroky z omeškania podľa § 517 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. vo výške 5 %. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 262 ods. 1 C. s. p. tak, že žalobkyni ako plne úspešnej strane sporu priznal proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne v súlade s § 262 ods. 2 C. s. p. po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

4. Proti rozsudku podala žalovaná odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), písm. f) a písm. h) C. s. p. a žiadala napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a žalobu zamietnuť alternatívne zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Podstatným zhrnutím skutkových tvrdení a právnych argumentov odvolania (§ 393 ods. 2 C. s. p.) bola námietka, že napadnutý rozsudok nenapĺňa predpoklady kladené na riadne odôvodnenie rozhodnutia, pričom poukázala na § 220 ods. 2 C. s. p. a rozhodovaciu prax ESLP (napr. rozsudok ESLP vo veci Garcia Ruiz v. Španielsko z 21.1.1999 a rozsudok ESLP vo veci Hadjianastassiou v. Grécko zo 16.12.1992) ako aj Ústavného súdu SR (napr. II. ÚS 410/06, I. ÚS 243/07, I. ÚS 402/08, IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03, III. ÚS 209/04). Uviedla, že odôvodnenie napadnutého rozsudku je strohé, nakoľko sa súd prvej inštancie obmedzil len na konštatovanie, že nárok žalobkyne nie je možné považovať za premlčaný, a to s odkazom na právny názor, ktorý údajne v obdobnom prípade vyslovil v uznesení Krajský súd v Bratislave č. k. 6Co/261/2017-150, zo dňa 20.12.2017 a v rozsudku sp. zn. 6Co/305/2018, zo dňa 16.01.2019. Mala za to, že súd prvej inštancie sa v odôvodnení napadnutého rozsudku absolútne žiadnym spôsobom nevysporiadal so zásadnými námietkami, ktorým sa venovala vo vyjadrení k žalobe zo dňa 15.11.2021, kde podrobne popísala dôvody nemožnosti aplikácie právnych záverov vyslovených odvolacím súdom v citovaných rozsudkoch a skutkové odlišnosti medzi prípadom vedeným Okresným súdom Bratislava I pod sp. zn. 14C/159/2014 a prejednávanou vecou, z ktorých možno prijať jedine záver, že sa nejedná o obdobné prípady.

5. Mala za to, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, keď konštatoval, že nárok na náhradu škody sa nepremlčuje v jednoročnej premlčacej lehote podľa § 23 zákona č. 58/1969 Zb., hoci v zmysle § 24 ods. 1 zákona č. 119/1990 Zb. sa pri uplatňovaní nárokov na náhradu škody postupuje podľa zákona č. 58/1969 Zb. a to s poukazom na § 24 ods. 1, ods. 2 zákona č. 119/1990 Zb., § 6, § 9 ods. 1, § 23 zákona č. 58/1969 Zb. Bola názoru, že argument, že na uplatnenie nároku na odškodnenie podľa zákona č. 119/1990 Zb. sa aplikuje výlučne prekluzívna lehota podľa § 24 ods. 2 zákona č. 119/1990 Zb. nemôže byť správny a to už len preto, že pri tomto výklade by neexistovala žiadna lehota na uplatnenie nároku na príslušnom orgáne, len lehota na uplatnenie nároku na súde, ak príslušný orgán nároku nevyhoví. Argumentovala, že do úvahy prichádza len jediný rozumný výklad, a síce že zákon č. 119/1990 Zb. upravuje v § 24 ods. 2 len prekluzívnu lehotu na uplatnenie nároku na súde, keďže premlčaciu lehotu na uplatnenie nároku na príslušnom orgáne upravuje zákon č. 58/1969 Zb. v zmysle odkazu na tento predpis v § 24 ods. 1 zákona č. 119/1990 Zb. Výklad súdu prvej inštancie nepovažovala za logický, nakoľko nie je zjavné prečo by zákonodarca v § 24 zákona č. 119/1990 Zb. odkázal výlučne na § 9 zákona č. 58/1969 Zb., ktoré hovorí len všeobecne o tom, že nárok na náhradu škody je potrebné vopred predbežne prerokovať s ústredným orgánom štátnej správy, keby nemal v úmysle podriať celý proces predbežného prerokovania práve tejto úprave a neupravil by proces predbežného prerokovania v samotnom zákone č. 119/1990 Zb. Vychádzajúc z predpokladu, že proces predbežného prerokovania nároku na náhradu škody je nutné podriať podmienkam upraveným zákonom č. 58/1969 Zb. bola toho názoru, že nárok žalobkyne je potrebné vnímať ako nárok na náhradu škody spojený s rozhodnutím o treste, ktorý je upravený v druhej hlave zákona č. 58/1969 Zb., na ktorý sa vzťahuje premlčacia lehota podľa § 23. S ohľadom na uvedené ako jediné rozhodnutie, od ktorého možno počítať začatie plynutia premlčacej lehoty, možno vnímať výlučne uznesenie Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 2Nt/8/2017, zo dňa 16.1.2018, ktorým bola vyslovená účasť otca žalobkyne na súdnej rehabilitácii per analogiam podľa § 33 ods. 2 zákona č. 119/1990 Zb., nakoľko s ohľadom na lehotu na podanie návrhu na začatie prieskumného konania podľa § 6 zákona č. 119/1990 Zb., nie je možné v obdobných prípadoch docieľiť nápravu prostredníctvom zrušenia odsudzujúcich rozhodnutí v rámci prieskumného konania, postupom akým sám zákon č. 119/1990 Zb. predpokladal, ale výlučne vyslovením účasti na súdnej rehabilitácii per analogiam podľa § 33 ods. 2 zákona č. 119/1990 Zb.

6. Zastávala názor, že v prípade ak § 24 ods. 2 zákona č. 119/1990 Zb. hovorí o uplatnení neuspokojeného nároku na súde má sa tým na mysli neuspokojený nárok uplatnený podľa príslušných ustanovení zákona č. 58/1969 Zb., teda aj v lehote podľa § 23 zákona č. 58/1969 Zb. Vydaním rehabilitačného rozhodnutia začína primárne plynúť jednoročná premlčacia lehota na uplatnenie nároku žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku podľa zákona č. 58/1969 Zb. (ktorý sa aplikuje podľa § 24 ods. 1 zákona č. 119/1990 Zb.) na Ministerstve spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“). Následne po doručení žiadosti ministerstvo žiadosť prerokuje do šiestich mesiacov od jej doručenia. Počas predbežného prerokovania neplynie lehota na uplatnenie neuspokojeného nároku na súde podľa § 24 ods. 2 zákona č. 119/1990 Zb. Ak ministerstvo nevyhoví žiadosti o predbežné prerokovanie nároku, môže si žiadateľ žiadať neuspokojený nárok na súde, a to v prekluzívnej lehote

podľa § 24 ods. 2 zákona č. 119/1990 Zb. Lehoty teda plynú nasledovne: nárok na náhradu škody podľa zákona č. 119/1990 Zb. sa premlčuje v jednoročnej premlčacej lehote podľa § 23 zákona č. 58/1969 Zb., pričom ide o jednoročnú lehotu na uplatnenie si nároku žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na ministerstve. V prípade ak ministerstvo nárok neuspokojí, tento neuspokojený nárok podlieha preklúzii v prekluzívnej lehote podľa § 24 ods. 2 zákona č. 119/1990 Zb., pričom táto prekluzívna lehota neplynie počas predbežného prerokovania. S poukazom na vyššie uvedené nárok žalobkyne je premlčaný, keďže uznesenie Okresného súdu Bratislava I sp, zn. 2Nt/8/2017, zo dňa 16.1.2018, ktorým bola vyslovená účasť U. D. na súdnej rehabilitácii podľa § 33 ods. 2 zákona č. 119/1990 Zb. nadobudlo právoplatnosť 16.1.2018 a žalobkyňa si svoj nárok na náhradu škody uplatnila žiadosťou na ministerstve 12.1.2021, teda celkom zjavne po uplynutí jednoročnej premlčacej lehote podľa § 23 zákona č. 58/1969 Zb.

7. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného žiadala odvolanie žalovanej zamietnuť alebo napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť. Nestotožnila sa s názorom žalovanej, že jej boli znemožnené procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Uviedla, že žiadne práva žalovanej neboli znemožnené, nakoľko žalovaná včas obdržala žalobu a 15.11.2021 sa vyjadrila k žalobe, súd prvej inštancie nariadil ústne pojednávanie na deň 8.3.2023, žalovaná sa dostavila a bez akýchkoľvek prekážok predniesla svoje názory. Mala za to, že súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku jasne vysvetlil, že na vec sa vzťahuje trojročná premlčacia lehota podľa § 24 ods. 2 zákona č. 119/1990 Zb. a preto má na odškodnenie nárok. Dodala, že nič iné ako premlčacia lehota nebolo predmetom sporu. K argumentom žalovanej, že na vec sa vzťahuje jednoročná premlčacia lehota podľa § 23 zákona č. 58/1969 Zb., pretože na tento zákon odkazuje § 24 ods. 1 zákona č. 119/1990 Zb. uviedla, že premlčacia lehota je trojročná, ako jasne uvádza § 24 ods. 2 zákona č. 119/1990 Zb. Nárok je potrebné v tejto lehote uplatniť na súde, avšak podľa § 24 ods. 1 zákona č. 119/1990 Zb. je potrebné postupovať metodicky podľa zákona č. 58/1969 Zb., t. j. nárok uplatniť najskôr na ústrednom orgáne štátnej správy. Mala za to, že ak by boli lehoty v zákonoch č. 58/1969 Zb. a zákone č. 119/1990 Zb. rozdielne, potom jednoducho pri súdnych rehabilitáciách platí lex specialis, teda trojročná premlčacia lehota podľa zákona č. 119/1990 Zb.

8. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 C. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok, prejednal odvolanie žalovanej bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C. s. p., keďže sa nejednalo o prípad, v ktorom by bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nariadenie pojednávania si nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správny (§ 387 ods. 1 C. s. p.). Rozsudok verejne vyhlásil 14.5.2024 (§ 219 ods. 3 C. s. p.).

9. Podľa § 33 ods. 2 zákona č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii ustanovenia tohto zákona sa použijú obdobne na rehabilitáciu a odškodnenie osôb nezákonne zbavených osobnej slobody alebo majetku v súvislosti s trestnými činmi uvedenými v § 2 a 4 v období od 25.2.1948 do 1.1.1990, aj keď sa nezačalo trestné stíhanie, pokiaľ nedošlo k plnému odškodneniu podľa prv platných predpisov. Ustanovenie § 27 sa použije obdobne.

10. Podľa § 23 ods. 1 zákona č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii nárok na odškodnenie zahŕňa najmä:

- a) náhradu za stratu na zárobku za každý mesiac za väzbu a výkon trestu odňatia slobody vo výške 83 eur, pokiaľ poškodený nepožiada, aby sa mu namiesto tejto náhrady poskytla náhrada za stratu na zárobku počas väzby a výkonu trestu odňatia slobody podľa všeobecných predpisov,
- b) náhradu škody na zdraví, ku ktorej došlo v súvislosti s väzbou alebo výkonom trestu odňatia slobody, pokiaľ táto náhrada nepatrí podľa iných predpisov,
- c) náhradu trov trestného konania vo výške 6,70 eura, výkonu väzby vo výške 20 eur za každý mesiac väzby a výkonu trestu odňatia slobody vo výške 5 eur za každý mesiac výkonu trestu, pokiaľ poškodený nepožiada, aby mu bola namiesto týchto náhrad poskytnutá náhrada skutočne zaplatených trov,
- d) náhradu zaplatených trov obhajoby v pôvodnom trestnom konaní,
- e) náhradu zaplateného peňažného trestu alebo úhrnu vykonaných zrážok z odmeny za prácu pri výkone trestu nápravného opatrenia.

11. Podľa § 24 ods. 1 zákona č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii pri uplatňovaní nárokov podľa § 23, 26 a 27 sa postupuje podľa zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom.

12. Podľa § 24 ods. 2 zákona č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii nárok treba uplatniť na súde v lehote troch rokov od právoplatnosti oslobodzujúceho rozhodnutia alebo rozhodnutia odsudzujúceho na miernejší trest alebo rozhodnutia, ktorým sa trestné stíhanie zastavilo; inak nárok zaniká. Počas predchádzajúceho prerokovania nároku podľa § 9 zákona č. 58/1969 Zb., najviac však šesť mesiacov táto lehota pre uplatnenie nároku neplynie.

13. Podľa § 9 ods. 1 veta prvá zákona č. 59/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom (ďalej len „zákon č. 58/1969 Zb.“) nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe alebo treste je potrebné vopred prerokovať s ústredným orgánom.

14. Podľa § 10 zákona č. 59/1969 Zb. ak ústredný orgán neuspokojí nárok poškodeného do šiestich mesiacov odo dňa podania žiadosti, môže sa poškodený domáhať nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

15. Podľa § 23 zákona č. 59/1969 Zb. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom právo na náhradu škody podľa prvej časti druhej hlavy sa premlčí za rok odo dňa, keď nadobudlo právoplatnosť oslobodzujúce rozhodnutie alebo rozhodnutie odsudzujúce na miernejší trest alebo rozhodnutie, ktorým bolo trestné konanie zastavené.

16. Podľa § 387 ods. 2 C. s. p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

17. Pretože odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, konštatuje správnosť jeho dôvodov (§ 387 ods. 2 C. s. p.) a v podrobnostiach poukazuje na dostatočné skutkové a právne zdôvodnenie rozhodnutia, v ktorom sa súd prvej inštancie vysporiadal so všetkými aspektmi predmetnej žaloby.

18. Vo vzťahu k podstatným tvrdeniam žalovanej v odvolaní, s ktorými sa odvolací súd musí v odôvodnení vysporiadať (§ 387 ods. 3 C. s. p.) hodno podotknúť, že ide v celom rozsahu o nedôvodnú argumentáciu a to s poukazom na správne vyhodnotenie skutkových a právnych okolností vedúcich k vyhovneniu žaloby.

19. Súd prvej inštancie v preskúmvanej veci vykonal náležité dokazovanie potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností dôležitých pre posúdenie dôvodnosti žaloby, ako aj na posúdenie relevantnosti tvrdení žalobkyne na podporu podanej žaloby a žalovanej prednesených na jej obranu. Zhodnotením výsledkov vykonaného dokazovania v súlade s § 191 ods. 1 C. s. p. súd prvej inštancie dospel k správnym skutkovým záverom a na ich základe vyvodil aj správny právny záver o dôvodnosti podanej žaloby, ktorou sa žalobkyňa domáhala proti žalovanej zaplata 155,80 eura titulom odškodnenia podľa zákona č. 119/1990 Z. z. o súdnych rehabilitáciách. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia postačujúco rozviedol rozhodujúci skutkový stav, opísal priebeh konania, uviedol výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery, ktoré primerane vysvetlil. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Súd prvej inštancie jasne a výstižne vysvetlil, prečo považoval žalobu za dôvodnú; skutkové a právne závery súdu prvej inštancie tak nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR (právo na prejednanie veci pred nezávislým a nestranným súdom, resp. iným orgánom Slovenskej republiky) a odôvodnenie odvolaním napadnutého rozsudku spĺňa požiadavky § 220 ods. 2 C. s. p.

20. Na margo námietky žalovanej, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, keď priznal žalobkyňi nárok na odškodnenie na základe zákona č. 119/1990 Zb. o súdnych rehabilitáciách, podľa ktorého posúdil i premlčanie nároku, ale neaplikoval správne ustanovenie § 23 zákona č. 58/1969 Zb. odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia jasne a zrozumiteľne uviedol, že sa stotožnil s názorom žalobkyne, že v danom prípade nejde o uplatnenie náhrady škody (o nároky) podľa prvej časti druhej hlavy zákona č. 58/1969 Zb., na ktoré sa vzťahuje jednoročná premlčacia

lehota, ale ide o odškodnenie podľa § 23 ods. 1 zákona č. 119/1990 Zb. o súdnych rehabilitáciách a preto aplikácia § 23 zákona č. 58/1969 Zb. v súdnej veci neprichádza do úvahy. S týmto právnym názorom súdu prvej inštancie sa odvolací súd stotožňuje a na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd uvádza, že zákon č. 119/1990 Zb. o súdnych rehabilitáciách má vo vzťahu k zákonu č. 58/1969 Zb. povahu právnej normy špeciálnej k právnej norme všeobecnej, to znamená, že pokiaľ ide o právne vzťahy upravené zákonom č. 119/1990 Zb. o súdnych rehabilitáciách má tento zákon prednosť pred všeobecným zákonom a pre osoby, ktoré sú podľa rehabilitačného zákona osobami oprávnenými žiadať odškodnenie, platí pre uplatňovanie a uspokojovanie majetkových nárokov vo vzťahu medzi nimi a štátom primárne táto osobitná právna úprava. Zároveň hodno pripomenúť, že zásada podľa ktorej osobitný predpis má prednosť pred všeobecným zákonom je zásadou veľmi starou a jej aplikácia je nemenná. Z uvedenej zásady jednoznačne vyplýva, že ak sú naplnené podmienky pre použitie osobitnej právnej úpravy, musí sa táto právna úprava aplikovať a nemožno použiť všeobecnú právnu úpravu. Naopak, ak nie sú naplnené podmienky aplikácie osobitnej právnej úpravy, nemožno ju použiť a musí sa postupovať podľa právnej úpravy všeobecnej. Takto je potrebné vykladať i odkaz podľa § 24 ods. 1 zákona č. 119/1990 Zb. o súdnych rehabilitáciách na zákon č. 58/1969 Zb. Inak povedané, aplikácia zákona č. 58/1969 Zb. je možná iba v prípade, ak zákon č. 119/1990 Zb. o súdnych rehabilitáciách neobsahuje vlastnú právnu úpravu spornej otázky. A pretože zákon č. 119/1990 Zb. o súdnych rehabilitáciách obsahuje vlastné ustanovenie týkajúce sa lehoty na uplatnenie nároku na súde, začiatku jej plynutia, právne následky nepodania návrhu v stanovenej lehote (zánik nároku), ako aj vplyv obligatórneho prerokovania nároku podľa § 9 zákona č. 58/1969 Zb. na jej plynutie (§ 24 ods. 2 zákona č. 119/1990 Zb.) všeobecná právna úprava podľa zákona č. 58/1969 Zb. sa v tomto neuplatní. Neobstojí právny názor žalovanej, že výklad súdu prvej inštancie nemôže byť správny, pretože potom by neexistovala žiadna lehota na uplatnenie nároku na príslušnom orgáne, len lehota na uplatnenie nároku na súde, nakoľko tento je založený na mylnom predpoklade žalovanej, že jednoročná premlčacia lehota podľa § 23 zákona č. 58/1969 Zb. je lehotou na uplatnenie nároku u žalovanej. Takýto záver však zo žiadnych ustanovení zákona č. 58/1969 Zb. nevyplýva. Zákon č. 58/1969 Zb. na predbežné prerokovanie nároku u žalovanej neurčuje žiadnu lehota a tiež z neho nevyplýva, že nárok sa premlčí, ak nebude uplatnený u žalovanej v lehote jedného roka. V tejto súvislosti odvolací súd pripomína, že základným predpokladom premlčania je okolnosť, že veriteľ svoje „právo nevykonali“ v stanovenej dobe, to znamená, že ho v stanovenej dobe neuplatnil žalobou podanou proti dlžníkovi na súde (§ 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Ak teda zákon č. 58/1969 Zb. v § 23 používa pojem „právo sa premlčí“ jednoznačne odkazuje na všeobecnú úpravu premlčania podľa Občianskeho zákonníka. Z uvedeného vyplýva, že či bol nárok predbežne prerokovaný pred iným orgánom (žalovanou) podľa § 9 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. alebo nie a kedy sa tak stalo, nie je pre zákonom zmieňované premlčanie a „vykonanie práva“ významné, pretože u tohto iného orgánu (u žalovanej) sa na rozdiel od súdu v zmysle § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo nevykonáva.

21. A keďže žalovaná v podanom odvolaní neuviedla žiadne ďalšie relevantné skutočnosti, ktorými by preukázala nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, odvolací súd ostatné tvrdenia uvádzané v odvolaní nepovažoval za podstatné, t. j. také, ktoré by svojou relevanciou aj v prípade preukázania boli spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozsudku; ďalšie odvolacie námietky žalovanej preto odvolací súd vyhodnotil v ich súhrne ako právne irelevantné a také, ktoré z povahy veci nie sú spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie.

22. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p. a § 262 ods. 1 C. s. p. tak, že žalobkyni priznal proti žalovanej plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania, nakoľko mala vo veci plný úspech.

23. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).